

Ekonomie nejen **k maturitě**

2. díl **Podniková ekonomie**

Ing. Jaroslav Zlámal, Ph.D.

Ing. Zdeněk Mendl

Nakladatelství a vydavatelství

Computer Media®

Vzdělávání, které baví
www.computermedia.cz

TEMATICKÉ ROZDĚLENÍ DÍLŮ KNIHY EKONOMIE NEJEN K MATURITĚ

OBSAH 1. DÍLU - OBECNÁ EKONOMIE

Tento díl je zaměřen na oblast makroekonomie. Objasňuje základní členění ekonomie jako vědy, správné zařazení ekonomických jevů, informací a pojmů do její příslušné části. Vysvětluje princip tržního mechanismu, definuje základní prvky trhu a zákonitosti, kterými se tržní hospodářství řídí. Pojednává o potřebě vzniku peněz a jejich opodstatnění v ekonomickém prostředí. Současně je zde vysvětlena i úloha a pozice státu a bank v ekonomice tržního hospodářství.

Základní ekonomické pojmy

Úvod do tržního hospodářství

Trh výrobků a služeb

Ostatní trhy

Doprovodné jevy tržního mechanismu

Úloha státu v tržním hospodářství

Nástroje hospodářské politiky státu

Národní hospodářství

Národohospodářské agregáty

Banky a jejich úloha v národním hospodářství

Cyklický vývoj tržního hospodářství

Zahraniční obchod

OBSAH 2. DÍLU - PODNIKOVÁ EKONOMIE

Učebnice odůvodňuje vznik, existenci a cíle podniku jako ekonomického celku, objasňuje jeho vztahy k národnímu hospodářství, popisuje vnější i vnitřní jevy a procesy, které v podniku probíhají. Vysvětluje rovněž podmínky, za kterých dochází k zániku podniku. Učebnice vychází z obecné ekonomické teorie a čerpá poznatky z celé řady dalších ekonomických disciplín. Je v ní vysvětleno, že podniková ekonomie je nejen teoretickou vědní disciplínou, ale především disciplínou praktickou.

Podstata podniku

Financování podniku

Majetek podniku a jeho pořizování

Činnosti podniku

Personalistika podniku

Výrobní náklady podniku

Vnější vztahy podniku

Rozvoj podniku, sdružování, sanace a zánik podniku

Formy elektronického bankovníctví

Provozní dokumenty podniku

Oba díly jsou zhruba stejně rozsáhlé, mají stejnou grafiku, způsob výkladu apod.

OBSAH

1. PODNIK	9
1.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU	9
Základní typy podniků	10
1.2 ZÁPIS PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU V OBCHODNÍM ČI ŽIVNOSTENSKÉM REJSTŘÍKU	10
Obchodní rejstřík.....	10
Podnikatel je právním subjektem	12
Podnikatel provozuje činnost samostatně.....	12
Podnikatel si sám vymezuje předmět své činnosti	13
Podnikatel nese riziko podnikání, podniká na vlastní účet.....	13
1.3 ROZDĚLENÍ PODNIKŮ	14
Malý podnik.....	14
Velký podnik.....	14
Další formy rozdělení podniků	15
1.4 OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	15
1.5 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	16
Veřejná obchodní společnost	16
Akciová společnost	17
Společnost s ručením omezeným	19
Komanditní společnost	21
1.6 DALŠÍ FORMY PODNIKÁNÍ	22
Družstvo.....	22
Tiché společenství	25
Holdingová společnost (holding)	25
Joint venture	25
2. FINANCOVÁNÍ PODNIKU	26
2.1 OBECNÉ ROZDĚLENÍ FINANČÍ	26
Veřejné finance.....	27
Soukromé finance	27
Finance domácností (obyvatelstva).....	27
Finanční vztahy státu	28
2.2 FINANCE A PENÍZE V PODNIKATELSKÉ SFÉŘE	29
Finanční řízení podniku.....	29
Finanční situace a stabilita podniku	30
2.3 TOK PENĚŽ	30
Odliv finančních prostředků.....	30
Příliv finančních prostředků.....	31
2.4 PLÁNOVÁNÍ FINANČÍ	33
Krátkodobé finanční plány.....	33
Dlouhodobé finanční plány.....	34
2.5 ZDROJE FINANCOVÁNÍ PODNIKU	36
Financování podniku z vlastních zdrojů.....	37
Financování podniku z cizích zdrojů	38
2.6 ÚVĚR	38
Finanční úvěry	38
Obchodní úvěry	39
2.7 DANĚ	40
2.8 FORMY DANÍ	41
Přímé daně.....	41
Nepřímé daně.....	42
POPLATKY	44
3. MAJETEK PODNIKU A JEHO POŘIZOVÁNÍ	45
3.1 KAPITÁLOVÁ STRUKTURA PODNIKU	45

3.2	ČLENĚNÍ MAJETKU	46
	Oběžný majetek.....	46
	Dlouhodobý majetek.....	48
3.3	OPOTŘEBENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	50
3.4	ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU	51
	Odpisy účetní.....	51
	Odpisy daňové	52
3.4	ZÁSOBY	55
	Zásobovací činnosti	55
	Oceňování zásob	56
	Reklamace dodávek	57
3.5	SKLADOVÁNÍ MATERIÁLU	58
4.	ČINNOSTI PODNIKU	59
4.1	PODNIK JAKO HOSPODÁŘSKÝ SYSTÉM	59
	Vstupy.....	60
	Transformace vstupů	60
	Výstupy	61
4.2	INFORMAČNÍ SOUSTAVA PODNIKU	62
	Povinnost vedení a předkládání závazných informací a dokladů ekonomickým subjektem....	63
	Rozlišení získávání informací.....	64
	Pravidla vedení evidence.....	65
	Práce s informacemi	66
4.3	MANAGEMENT PODNIKU	68
	Stupně řízení podniku	69
4.4	MARKETING PODNIKU	70
	Podstata marketingu.....	70
	Marketingová strategie	71
	Marketingový mix	72
5.	PERSONÁLNÍ PRÁCE PODNIKU	76
5.1	PLÁNOVÁNÍ PERSONÁLNÍCH POTŘEB PODNIKU	76
5.2	ZÍSKÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ	77
	Možnosti a formy výběru pracovníků	78
	Hodnotící kritéria při výběru pracovníků	79
	Jiné formy výběru pracovníků	80
5.3	HODNOCENÍ A VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ	80
	Hodnocení pracovníků.....	80
	Vzdělávání pracovníků podniku	82
5.4	ODMĚŇOVÁNÍ PRACOVNÍKŮ	83
	Odměňování vzhledem k pozici zaměstnanců v podniku	83
	Základní mzdové formy	85
	Hrubá a čistá mzda, minimální mzda	86
5.5	ÚŘAD PRÁCE A HMOTNÉ ZABEZPEČENÍ V NEZAMĚSTNANOSTI	86
5.6	ZÁKONÍK PRÁCE	87
	Ustanovení Zákoníku práce.....	87
	Základní zásady pracovněprávních vztahů	88
6.	VÝROBNÍ NÁKLADY PODNIKU, HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	90
6.1	PŘÍJMY FIRMY	91
6.2	NÁKLADY	91
	Náklady podle druhů a účelů.....	93
	Náklady podle objemu produkce.....	94
	Další dělení nákladů	94
	Účetní náklady.....	94
6.3	VÝNOSY	95

6.4	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK - ZISK NEBO ZTRÁTA	96
	Stanovení prodejní ceny	97
	Maximalizace zisku	98
7.	VNĚJŠÍ VZTAHY PODNIKU	100
7.1	CHARAKTERISTIKA VZTAHŮ PODNIKŮ A OKOLÍ	100
	Důvody pro zjišťování okolních vztahů	101
7.2	RÁMCE VYTVÁŘEJÍCÍ OKOLNÍ VZTAHY PODNIKU	101
7.3	FORMY VZTAHŮ PODNIKU K JEHO OKOLÍ	103
	Vnější vztahy podniku ovlivňují jeho rozvoj	103
7.4	ROZBOR VZTAHŮ MEZI PODNIKEM A JEHO OKOLÍM	104
	Vztahy k odběratelům a dodavatelům	104
	Vztahy mezi podniky a bankami	104
	Vztahy mezi konkurenčními podniky	104
	Vztahy mezi podnikem, státem a obcí	105
	Vztahy mezi podnikem a občany	105
	Vztahy mezi podnikem a zákazníky	106
7.5	PODNIK A ODBOROVÉ ORGANIZACE	106
8.	ROZVOJ PODNIKU, SDRUŽOVÁNÍ, SANACE A ZÁNİK PODNIKU	108
8.1	ROZVOJ PODNIKU	108
	Obnova majetku	108
	Investice	109
	Investiční strategie	111
	Formy úspor z rozsahu podniku	112
8.2	SDRUŽOVÁNÍ PODNIKŮ	113
8.3	SANACE A ZÁNİK PODNIKU	114
	Znaky úpadku podniku	114
	Příčiny krize	114
	Povaha a vývojová stádia krize	115
	Možnosti a formy sanace společnosti	115
	Koncentrace podniků	115
	Nadnárodní podniky	116
	Rozdělení sanace z pohledu času	116
	Fáze postupného ozdravování podniku	117
	Zrušení podniku	118
8.4	PŘEHLED FÁZÍ EXISTENCE PODNIKU NA EKONOMICKÉM TRHU	118
9.	PODNIK A ELEKTRONICKÉ BANKOVNICTVÍ	119
9.1	MOŽNOSTI KOMUNIKACE PODNIKU S BANKOU	120
	Klasický telefon a bankovní operace	120
	Telefonní bankéř	121
	Automatický telefonní systém	121
	Fax	121
	Zabezpečení telefonního bankovníctví	121
	Mobilní telefon a bankovní operace	122
	SMS banking	122
	GSM SIM Toolkit - GSM banking	122
	WAP Banking	123
	Zabezpečení mobilního bankovníctví	123
	Osobní počítač	123
	Homebanking	124
	Internetbanking	125
	Zabezpečení internetového bankovníctví	125
	Šifrování dat	126
	Digitální podpis	126

Bankovní certifikát	127
Elektronická pošta v bankovníctví	127
PDA banking	127
Samooobslužná zóna	127
10. PROVOZNÍ DOKUMENTY PODNIKU A SYSTÉM LOGISTIKY	128
10.1 ODPOVĚDNOST ZA PRODLENÍ	129
10.2 ODPOVĚDNOST ZA VADY	129
10.3 INFORMAČNÍ TOK SPOJENÝ SE ZÁSOBOVÁNÍM	129
10.4 EVIDENCE A DOKLADY	130
Dodací list.....	130
Faktura.....	130
Příjemka	131
Skladní karta	131
Výdejka.....	131
Kniha došlých faktur.....	131
10.5 LOGISTIKA PODNIKU	131
10.6 ŠKOLENÍ K BEZPEČNOSTI A OCHRANĚ ZDRAVÍ PŘI PRÁCI (BOZP) PRACOVNÍKŮ	132
KLÍČ	133
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	136